

Τουρκία: Δια πυρός και σιδήρου επιβολή στην Κύπρο

Κινήσεις σε θάλασσα και ξηρά από το καθεστώς Ερντογάν και το φλερτ με συνομοσπονδία

■ ΤΟΥ ΚΩΣΤΑ ΒΕΝΙΖΕΛΟΥ*

Η Τουρκία έχει ολοκληρωμένο σχεδιασμό για την ανάδειξη της σε περιφερειακή δύναμη στην ευρύτερη περιοχή, χωρίς να έχει εξαρτήσεις και προστάτες (ΗΠΑ) και ως εκ τούτου φαίνεται πως δεν είναι διατεθειμένη να ανεχθεί να της χαλάσει αυτή την προσπάθεια η Κυπριακή Δημοκρατία. Γι' αυτό και επιχειρεί διαχρονικά να ελέγξει την Κύπρο, εντείνοντας και αναβαθμίζοντας τις μεθοδεύσεις αυτές.

Στην Άγκυρα θέλουν να παίξουν πρώτο βιολί στην ανακατανομή ισχύος που βρίσκεται σε εξέλιξη στην περιοχή και επιστρατεύουν ένα δικό τους εργαλείο άσκησης πολιτικής, αυτό της δύναμης και της επιβολής. Σε αυτό το... όραμα εντάσσεται και η παρουσίαση από του βήματος της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, από τον Ερντογάν σχεδίου εθνοκάθαρσης των Κούρδων. Παρουσίασε και χάρτη, που δείχνει πως θα εξαφανίσει τις κουρδικές περιοχές για να μεταφέρει τους πρόσφυγες της Συρίας, που βρίσκονται στην Τουρκία. Εάν πράξει τούτο θα ελέγξει την περιοχή, θα μεταφέρει εποίκους και δεν αποκλείεται σταδιακά να ανακηρύξει και ψευδοκράτος. Όπως μεθόδευσε και έκανε στην Κύπρο.

Οι Τούρκοι θέλουν να έχουν μερίδιο στα ενεργειακά, αλλά δεν προτάσσουν τη διπλωματία, αλλά τη μέθοδο της αμφισβήτησης, των γκρίζων ζωνών, των ασφυκτικών πιέσεων και της πρακτικής της δημιουργίας διά των τετελεσμένων, ενός ασφυκτικού κλοιού γύρω από την Κύπρο.

Είναι σαφές πως να ακυρώσουν το ενεργειακό πρόγραμμα της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν μπορούν πλέον καθώς εμπλέκονται σε αυτό και μεγάλες εταιρείες, που έχουν επενδύσει οικονομικά. Μπορεί, όμως, να κάνει δικές της παράνομες γεωτρήσεις, παρά τις μεγάλες τεχνικές δυσκολίες που έχει. Γι' αυτό και το επόμενο βήμα είναι να στείλουν γεωτρήσιμο νοτίως της Κύπρου, είτε σε αδειοδοτημένο θαλασσοτεμάχιο (δοκιμάζοντας

Η Αθήνα επανερχόμενη στο δόγμα «η Κύπρος είναι μακριά», δεν επιθυμεί να εμπλακεί στις εξελίξεις καθώς οι προτεραιότητες της είναι διαφορετικές. Τουλάχιστον αυτό θεωρεί και θέλει να πιστεύει, γιατί η Τουρκία δεν εγκαταλείπει ποσώς τις επεκτατικές της βλέψεις και στο Αιγαίο

τα αντανάκλαστικά τρίτων χωρών όπως της Γαλλίας, της Ιταλίας), είτε σε μη αδειοδοτημένο. Αυτό θα φανεί προσεχώς.

Την ίδια ώρα, για να αισθανθεί την πίεση η Κυπριακή Δημοκρατία, η κατοχική δύναμη προβαίνει σε κινήσεις επιβολής τετελεσμένων στη νεκρή ζώνη με την προέλαση των θέσεων της στη νεκρή ζώνη. Τον τελευταίο καιρό στόχος είναι η περιοχή της Δευκωσίας. Την

ίδια ώρα, έχει εξαγγελθεί ο εοικισμός της περικλειστής περιοχής της Αμμοχώστου.

Σε διπλωματικό επίπεδο, η Άγκυρα θέλει να συντηρεί τις συζητήσεις δεν πρόκειται, όμως, να επιτρέψει να επαναρχίσει μια νέα διαδικασία εκτός και εάν προηγηθεί μια άτυπη πενταμερής. Η κατοχική Τουρκία θέλει την άτυπη πενταμερή, σε τεχνοκρατικό επίπεδο, για να ξεκαθαρίσει το

μοντέλο λύσης, θέτοντας στην ατζέντα όλα τα μοντέλα. Είναι σαφές πως επιδιώκει συνομοσπονδία, γνωρίζει πως με την ιδέα αυτή φλέρταρε και ο πρόεδρος Αναστασιάδης (το συζητήσε και με τον Τσαβούσογλου) και θέλει να το θέσει ως βάση συζήτησης και μοναδικής επιλογής. Οι Τούρκοι σαφώς και θα εντείνουν τις πιέσεις προς τον πρόεδρο Αναστασιάδη, ο οποίος μέχρι και

πρόσφατα έλεγε σε πολλές και διαφορετικές κατ' ιδίαν συζητήσεις που είχε, πως αποτελεί επιλογή. Την τελευταία περίοδο ο πρόεδρος Αναστασιάδης επιλέγει να μην αναφέρεται στην ιδέα αυτή. Στην Άγκυρα, πάντως, θα τον επικαλούνται συνεχώς και θα επιμένουν.

Αλλά ακόμη κι εάν κάποια στιγμή ξεκινήσουν συνομιλίες, το μοντέλο της Διζωνικής Ομοσπονδίας, με τις υποχωρήσεις της ελληνοκυπριακής πλευράς που φορτώθηκε, δεν απέχει πολύ από αυτό που επιδιώκει η Άγκυρα. Άλλωστε θα είναι ένα δυσλειτουργικό σύστημα (το θέλει αυτό η Τουρκία), με έντονο το εθνικό διαχωρισμό, που είναι έκπαλας στόχος της Τουρκίας. Θα είναι βασικά ένα μοντέλο που θα συντηρεί τον εθνικισμό και θα παράγει συγκρούσεις.

Τακτικισμών συνέχεια

Είναι σαφές πως η ελληνική πλευρά, στο σύνολο της, αντιμετωπίζει σε μεγάλο βαθμό τις εξελίξεις όπως και όποτε προκύψουν. Είναι περισσότερο διαχείριση αυτό που γίνεται. Είναι πρόδηλο ότι η Κυπριακή Δημοκρατία δέχεται επιθέσεις από την Τουρκία και πιέζεται ασφυκτικά. Και σ' αυτό το σκηνικό είναι βασικά μόνη. Οι χώρες, εταιρείες των οποίων δραστηριοποιούνται στην κυπριακή ΑΟΖ, είναι διατεθειμένες να προστατεύσουν τα δικά τους συμφέροντα, στα θαλασσοτεμάχια που εμπλέκονται. Αυτό μόνο. Την ίδια ώρα, η Αθήνα επανερχόμενη στο δόγμα «η Κύπρος είναι μακριά», δεν επιθυμεί να εμπλακεί στις εξελίξεις καθώς οι προτεραιότητες της είναι διαφορετικές. Τουλάχιστον αυτό θεωρεί και θέλει να πιστεύει, γιατί η Τουρκία δεν εγκαταλείπει ποσώς τις επεκτατικές της βλέψεις και στο Αιγαίο.

* Ο Κώστας Βενιζέλος είναι δημοσιογράφος στην Κύπρο και διδάκτορας Επικοινωνίας στο Πανεπιστήμιο Λευκωσίας στο Τμήμα Πολιτικών Επιστημών και Διακυβέρνησης

Ακριβό σπορ για τον Ερντογάν οι γεωτρήσεις

Η παρουσία γεωτρήσεων στην κυπριακή ΑΟΖ στοιχίζει πολλά λεφτά για την κατοχική Τουρκία. Με βάση τους υπολογισμούς καθημερινά η Τουρκία πληρώνει μεταξύ 500.000 – 1 εκατομμύριο ευρώ. Αυτό το σημαντικό κονδύλι επί του παρόντος έχει χαρακτήρα πολιτικής επένδυσης και εντάσσεται στα πλαίσια των γεωστρατηγικών σχεδιασμών της Άγκυρας. Κι αυτό γιατί κανένα από τα δυο γεωτρήσιμα δεν έχουν εντοπίσει κοιτάσματα. Σημειώνεται συναφώς ότι οι τεχνικές δυσκολίες που υπάρχουν –ενόψει αποχώρησης εταιρειών και προσωπικού μετά τα εντάλματα που εξέδωσε η Κυπριακή Δημοκρατία– έχουν περιορίσει σημαντικά τις δυνατότητες να αποδώσουν οι γεωτρήσεις. Είναι σαφές πως το σπορ των γεωτρήσεων είναι πολύ ακριβό για την Τουρκία, που αντιμετωπίζει σοβαρά οικονομικά προβλήματα. Η... επένδυση στην κυπριακή ΑΟΖ είναι πολιτική για τον Ερντογάν, κι αυτό είναι ξεκάθαρο.